

Ambitieakkoord Gemeente Helmond
2022-2026

Tussenstand

Op weg naar
**Een sterker Helmond
voor iedereen**

Gemeente Helmond

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Een sterker Helmond voor iedereen	5
2. Brede Welvaart	9
2.1 Samenleving en welzijn	9
2.2 Inkomen en arbeid	13
2.3 Gezondheid en leefomgeving	17
3. Randvoorwaarden	23
4. Slotwoord	27

Voorwoord

Twee jaar geleden sloten zeven raadsfracties een akkoord. “Een sterker Helmond voor iedereen”: dat was de ambitie waarin zij elkaar vonden. Ons college kreeg de opdracht dit akkoord uit te voeren.

In deze **tussenstand** staan we een moment stil. Wat is er tot nu toe terecht gekomen van de ambities die de coalitiepartijen destijds aan het papier hebben toevertrouwd? Waar zijn we trots op en waarop willen we nog meer meters maken? We vertellen dat in slechts enkele pagina's. Het is dus geen volledig overzicht; daar zijn de jaarverslagen voor bedoeld. Déze uitgave wil vooral het gevoel terugpakken dat ten grondslag lag aan het Ambitieakkoord. We vertellen hoe we daaraan in de eerste helft van onze bestuursperiode hebben gewerkt. Dat doen we langs dezelfde hoofdstukindeling als het document van destijds.

juni 2024

Wethouders bij de presentatie van het Ambitieakkoord, juni 2022

1. Een sterker Helmond voor iedereen

*“Een **inclusief, duurzaam en levendig Helmond**. Daar gaan wij als nieuwe coalitie onze schouders onder zetten.”* Aldus de twee eerste zinnen uit het Ambitieakkoord. Het ging ons om het tegengaan van de tweedeling, het duurzamer maken van de stad vanwege de voortdurende klimaatverandering en tegelijkertijd zorgen dat Helmond een fijne stad is en blijft om in te wonen en te verblijven. Waarbij we meteen aangaven: dat kunnen we niet alleen. Als overheid zijn we maar een van de spelers en samen bereik je meer. De schaa sprong die stad en regio aan het maken zijn, omarmden we volop; als kans om Helmond sterker te maken op vele terreinen.

‘Brede Welvaart’ legden we als fundament onder het akkoord. Waar welvaart vooral focust op economie, financiën en het koopkrachtplaatje, gaat Brede Welvaart een stap verder. *“Mensen ontlenen ook betekenis en waarde aan andere zaken zoals solidariteit met elkaar, gezondheid, goed en toegankelijk onderwijs, een attractief cultuuraanbod, recreatiemogelijkheden, een arbeidsmarkt waar iedereen kan meedoen, sociale cohesie, welzijn, een prettige leefomgeving, veiligheid, een goed milieu en een diverse natuur”*, staat in het akkoord. Economische groei als middel dus.

Koopkrachtcrisis heeft veel gevraagd

Slechts enkele maanden na de start van de bestuursperiode zagen we ons genoodzaakt een stevig pakket samen te stellen om de koopkrachtcrisis tegen te gaan. De oorlog in Oekraïne zorgde voor enorm stijgende energieprijzen en daarmee voor acute problemen bij inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Dat zette een belangrijke ambitie onder druk: als we niks deden zou de tweedeling eerder groter dan kleiner worden. We trokken een bedrag uit van maar liefst **10 miljoen euro voor een koopkrachtfonds**. Er werd een scala aan maatregelen uitgedacht, uitgewerkt en uitgevoerd. Daarbij hebben we nauw samengewerkt met vele maatschappelijke partners in onze stad. Zo hielpen we 9.000 huishoudens, honderden ondernemers en tientallen maatschappelijke organisaties om deze moeilijke tijd door te komen.

Schaalsprong als kans

De schaa sprong die we als stad en regio doormaken, krijgt steeds meer kleur op de wangen. De groei gaat ons helpen, maar tegelijkertijd is het belangrijk deze **groei in goede banen** te leiden. Zo maken we van de schaa sprong ook daadwerkelijk een kwaliteitssprong die bijdraagt aan onze sociale- en duurzaamheidsambities.

De regio staat er sterk op; ook in Den Haag en dat merken we aan de financiële middelen die deze kant op zijn gekomen. Bijvoorbeeld voor het vlottrekken van woningbouwontwikkelingen; zoals voor de gebiedsontwikkeling van Houtsdonk. Ook besloten rijk en regio onlangs om fors te investeren in talentontwikkeling, huizenbouw en bereikbaarheid van de regio (operatie Beethoven).

“Het is de kunst om kansen en uitdagingen met elkaar te verbinden” schreven we in het Ambitieakkoord. Voor Helmond hebben we dat geconcretiseerd in een zogeheten ontwikkelverhaal. Met het **ontwikkelverhaal** verkennen we hoe de schaa sprong kan worden ingepast in de huidige (ook ruimtelijke) situatie. Het geeft richting aan bestaand en nieuw beleid, programma’s en projecten. En biedt een handvat voor onze partners in de stad om elk vanuit hun eigen positie inkleuring te geven aan de ‘Toekomstbestendige Makersstad’. Want dat moege duidelijk zijn: als gemeente kunnen we het niet alleen en hebben we partners in stad en regio keihard nodig!

“

*Voorkómen dat mensen
in de problemen komen:
dat is de crux
- Erik de Vries*

”

Anders begroten en verantwoorden

Gezien al deze ambities en goede voornemens, zijn een **integrale aanpak en werkwijze cruciaal**. We kondigden aan dat we dat willen terugzien in de wijze van begroting en verantwoording, want dat is uiteindelijk de basis voor ons werk en het belangrijkste sturingsmiddel van de gemeenteraad. Daarom namen we in de begroting van 2024 afscheid van de 13 begrotingsprogramma's en brachten dat – in nauwe samenspraak met de gemeenteraad – terug tot vier: 1) meedoen, rondkomen en vooruitkomen, 2) duurzaam en leefbaar, 3) economisch vitaal en aantrekkelijk en 4) bestuur en organisatie. Zo stimuleren we dat plannen en maatregelen meer in relatie tot elkaar worden bekeken. Het effect is ook echt te zien: veel voorstellen brengen al in beeld wat ze bijdragen aan meerdere doelstellingen. Zoals een nieuw onderwijsgebouw in het centrum dat zorgt voor meer levendigheid. Investeren in cultuur die mensen en wijken met elkaar verbinden. Begeleiding van jeugdigen waarmee toekomstige criminaliteit wordt voorkomen. *“Het ene vraagstuk gaat helpen om het andere op te lossen”* schreven we en dat is precies wat we aan het doen zijn.

Andere overheid

Tegelijkertijd realiseerden we ons heel goed dat niet alleen ‘beleid’ bepaalt of we het als gemeentebestuur goed doen, maar zeker ook de manier waarop we dat doen. We willen een **betrouwbare overheid** zijn én een overheid die **werkt volgens de bedoeling**. Actief en dienstbaar. Luisteren naar wat leeft en op zoek gaan naar wat wel kan in plaats van wat niet kan. *“Die andere overheid is een overheid die meedenkt, zich open stelt en transparant communiceert.”* Daarop maken we voor inwoners het verschil; juist in die directe contacten. We kunnen nog zoveel goede beleidsstukken en visies maken, maar als we het in de directe contacten laten afweten bouwen we niet aan herstel van het vertrouwen tussen overheid en samenleving.

Binnen het sociaal domein hebben we daar via de zogeheten **Helmond Aanpak** al volop invulling aangegeven. Met de Helmond Aanpak werken beroepskrachten op het gebied van welzijn, inkomen, wonen en zorg samen met inwoners én met elkaar. De vraag van de inwoners staat hierin centraal. Wat willen zij, kunnen zij en hebben ze nodig? Dit kunnen individuele kwesties zijn, maar het kan bijvoorbeeld ook gaan over de leefomgeving in hun wijk. Met de Helmond Aanpak bundelen we de krachten om mogelijk te maken wat nodig is, ook als dit niet helemaal past bij het reguliere aanbod.

De gemoderniseerde dienstverlening in het Huis voor de Stad en goed omgaan met meldingen in de openbare ruimte zijn ook concrete verbeteringen die we hebben doorgevoerd. Verder moet het nieuwe Beleidskader Participatie ervoor zorgen dat participatie echt in onze genen komt te zitten. We willen het zo makkelijker maken voor alle inwoners om mee te doen. Ook bereiden we de inzet van ervaringsdeskundigen voor; dat gaat helpen om beleid beter op de vraag van mensen te laten aansluiten.

De komende tijd willen we meer stappen zetten en de **beweging naar een andere overheid steviger en breder verankeren** in de organisatie. Er is nog genoeg te verbeteren; denk bijvoorbeeld ook aan het wijkgericht werken waar we nieuwe impulsen aan willen geven.

2. Brede Welvaart

2.1 Samenleving en welzijn

“Helmond is een stad waarin mensen soms nog teveel langs elkaar heen leven. En daardoor worden kansen gemist om samen tot de beste, stadsbrede oplossingen te komen.” Dat zagen we destijds als een belangrijke opgave, die niet in één aanpak is te vatten. Het streven naar een meer inclusieve samenleving moet in de vezels zitten bij alles wat we als gemeente doen.

Bijvoorbeeld bij **wijkontwikkeling**. Inmiddels zijn er wijkontwikkelingsplannen gemaakt voor de Binnenstad, Oost, Noord, West en voor de Annawijk. Iedere keer waren inwoners en organisaties uit de betreffende wijk daarbij betrokken. Die van Rijpelberg is in de maak, inclusief de ontwikkeling van een nieuwe multifunctionele accommodatie. Stuk voor stuk plannen die zich richten op leefbaarheid en gezondheid, maar direct en indirect ook bijdragen aan een meer inclusieve samenleving. Deze ontwikkelingen laten mooi zien wat een integrale benadering oplevert.

Ronduit trots zijn we op de ontwikkeling van **Sport- en Beleefcampus De Braak**. *“Een paradepaardje”* noemden we dat twee jaar geleden al. Het is zoveel meer dan een school, een stadion/sportpark en een zwembad. Hier komen allerlei doelstellingen van ons beleid samen. Wijkversterking, gezondheid, ontmoeting; noem maar op. De school staat er, over niet al te lange tijd speelt Helmond Sport z'n eerste wedstrijd in het nieuwe multifunctionele stadion en het zeer toegankelijke zwembad is geopend.

Zorg en ondersteuning is en blijft een belangrijke taak voor ons als gemeente, om te zorgen dat iedereen kan meedoen in de samenleving. In de nieuwe Kadernota Sociaal Domein constateren we dat we onze achterstand op sociaaleconomisch terrein aan het inhalen zijn en dat het langzaam beter gaat met een groot deel van onze inwoners. Met de Visie Wonen-Welzijn-Zorg hebben we de verbinding gelegd tussen een goede woning, een fijne leefomgeving en de veranderende zorgvraag.

Brainport voor Elkaar is ook een (regionaal) initiatief dat probeert meer mensen te laten meedoen. Bedrijven, overheden, onderwijs en organisaties hebben daarbinnen de krachten gebundeld. We zijn er trots op dat Helmond een van de initiatiefnemers is.

Maar zorgen zijn er nog steeds, want te veel mensen in Helmond kampen met armoede, schulden en gezondheidsproblemen. Mede daarom gaan we komende jaren onze focus nog meer leggen op de 'voorkant'. We **versterken de sociale basis en preventie** en zorgen dat onze kwetsbare inwoners en wijken een sterkere veerkracht hebben en minder afhankelijk zijn van specialistische hulp. De Sociale Teams Helmond – actief sinds 2021 – spelen daarin een belangrijke rol. STH levert steeds meer ondersteuning en is actief op scholen en bij huisartsen.

Samen met zorgpartijen en zorgverzekeraars proberen we de juiste zorg op de juiste plek te krijgen en het zorggebruik terug te dringen. Dat is ook van belang vanwege de financiën; we moeten alle zeilen bijzetten om het **jeugdbeleid en de Wmo betaalbaar te houden**. Gelukkig hebben het rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten inmiddels afspraken gemaakt over een meer duurzaam jeugdstelsel. Toch zijn besparingen noodzakelijk, die mogelijk niet alleen uit het sociaal domein zelf kunnen komen.

Het **Meerjarenprogramma Jeugd en de aanpak voor Preventie met Gezag** zijn twee belangrijke documenten die kortgeleden zijn vastgesteld. Het legt de basis voor ons jeugdbeleid in de komende jaren. We zetten in op het voorkómen van schoolverzuim en schuldenproblematiek onder jongeren. Ook het rijk gelooft in onze aanpak, want die draagt maar liefst 3,5 miljoen euro bij aan onze aanpak van risicojeugd. In ons jeugdbeleid gaan we meer 'impact gedreven' werken, wat bijvoorbeeld bepalend gaat zijn voor het verlenen van subsidies. Verder starten we met jeugdnetwerken in drie wijken, waar alle signalen van straat, school, gezin en online samenkomen.

le politie zeggen

AM I NORMAL?

HOP HOP

IDCLOUD

The SC

KURTIS BLOW

tify

RAP

JAZZ

SYNTAX ERROR

PERFECT

TER

De druk op de voorzieningen van de **sociaal-maatschappelijke opvang** neemt helaas toe. Komend jaar bekijken we wat er nodig is om die druk te kunnen beheersen. De voorbereiding van de Time-out & Verblijfsvoorziening – voor mensen met meervoudige complexe problematiek – loopt volop. Die voorziening is hard nodig, want (zo schreven we) *“we zien in de dagelijkse praktijk hoe deze mensen tussen de wal en het schip belanden”*. Met belanghebbenden en omwonenden zijn randvoorwaarden opgesteld. Binnenkort verwachten we de benoeming van een kwartiermaker die de verdere planontwikkeling coördineert.

In het Ambitieakkoord gaven we aan dat het **ouderenbeleid meer integraal** benaderd moet worden. Daar zijn we mee bezig, waarbij we vooral voortbouwen op de bestaande netwerken. Het Netwerk Aandacht voor Ouderen verricht daarbinnen mooi werk! Een unieke samenwerking tussen vrijwilligers en professionals die zelfs geldt als een landelijk voorbeeld. De komende tijd komt de focus te liggen op bewustwording van inwoners om zich voor te bereiden op hun oude dag, op de vindbaarheid van het ondersteunings- en activiteitsaanbod, op passende woonruimte en op valpreventie.

Een inclusieve samenleving komt ook tot uitdrukking in de wijze waarop wij **vluchtelingen opvangen**. Al meer dan twee jaar bieden wij Oekraïense vluchtelingen een veilige omgeving, met het voormalige Knippenbergcollege als centrale locatie. Daarmee leveren wij het aandeel dat van een stad als Helmond mag worden verwacht. Ook ‘reguliere’ vluchtelingen hebben we de afgelopen jaren opgevangen, zowel noodopvang als langdurige opvang van jonge vluchtelingen. We zijn wel volop op zoek naar nieuwe locaties, want asielzoekerscentra elders in het land lopen nog steeds over.

In het Ambitieakkoord kondigden we een **anti-discriminatieagenda** aan en een verkenning van mogelijkheden voor een **eeuwigdurende grafrust**. De agenda verschijnt nog dit jaar en over de eeuwigdurende grafrust zijn gesprekken gaande met belanghebbenden; we verwachten daar later dit jaar meer over te kunnen vertellen.

Het cultuuraanbod in onze stad willen we laten meegroeien met de schaalessprong. Aan de basis daarvoor ligt de cultuurvisie, die kortgeleden is gepresenteerd en naar verwachting nog voor de komende zomervakantie door de gemeenteraad wordt behandeld. Het is een inspirerend stuk geworden! **Cultuur is van betekenis voor iedereen**. Kunst en cultuur helpen ons om het nu nog zo opgedeelde Helmond ‘heel’ te maken; meer iets van ons samen. Cultuur als verbinder van mensen, wijken en beleidsterreinen. We vertalen dit in concrete maatregelen en investeringen.

Zoals cultuur van betekenis is voor iedereen, zo is **erfgoed** dat ook. Het zorgt voor herkenning en trots op de stad. Behoud en ontwikkelen, en zichtbaar en beleefbaar maken; daar draait het om. Vanuit de erfgoedvisie die de raad vorig jaar unaniem vaststelde, zijn we daarmee aan de slag gegaan.

Evenementen zien wij als een belangrijke aanvulling op ons culturele aanbod. Onze koers is bepaald in de nota ‘Evenementen maken de stad’ dat werd omarmd door de gemeenteraad. Zoals aangekondigd in het Ambitieakkoord zijn we volop bezig een volwaardig evenemententerrein bij Berkendonk te ontwikkelen. Ook starten we binnenkort met het opstellen van evenementenlocatieprofielen voor alle terreinen in de stad waar evenementen plaatsvinden. Daarin zoeken we het evenwicht tussen een levendige en leefbare stad. Evenementen geven reuring en inderdaad: soms ook wat overlast. Dat laatste is niet altijd te voorkomen; juist daarom is het belangrijk goed vast te leggen wat we waar aanvaardbaar vinden.

Ten slotte de **openbare ruimte**: ook die is van belang voor het welzijn in de stad. *“Groen moet weer leuk worden”* schreven we zelfs. Dat maken we bijvoorbeeld waar met de aanplant van 500 bomen, de vergroening van het centrum (bijvoorbeeld via het terugbrengen van de Stadse Aa) en de herinrichting van Wijkpark Brouwhuis. Deze herinrichting maakt de wijk bovendien meer klimaatbestendig; een mooi voorbeeld van werkelijk integraal beleid!

2.2 Inkomen en arbeid

De economische ontwikkeling van de regio gaat hard en dat merken we ook in onze stad. We koesteren **de unieke samenwerking die we hebben opgebouwd**, onder de paraplu van Brainport en de Peel. Een samenwerking die keihard nodig is om de groei in goede banen te leiden en van de schaalessprong een kwaliteitssprong te maken. Waarbij voor ons heel belangrijk is dat ook de huidige inwoners profiteren van de ontwikkeling. Bijvoorbeeld via mooie woonplekken, betere bereikbaarheid, nieuwe voorzieningen en gelijke kansen voor iedereen.

Helmond heeft van origine veel banen in de maakindustrie en in het Midden- en Kleinbedrijf. “Een economische troef”, zo schreven we twee jaar geleden. Waarbij we vooral zorgen hadden over de **beschikbaarheid van werklocaties**. Twee jaar later zijn die zorgen er nog steeds, maar gelukkig zijn er wel stappen gezet. De voorbereiding van de ontwikkeling van Varenschut Noord loopt volop en er is een keuze gemaakt voor de plek van het nieuwe regionale bedrijventerrein, dat deels op ons grondgebied komt te liggen. Zeker zo belangrijk zijn de bestaande terreinen; in prima samenwerking met de betrokken ondernemers bekijken we hoe we de terreinen bij de tijd houden en meer duurzaam maken. Met de Stichting Bedrijventerreinen Helmond sloten we een nieuw samenwerkingsconvenant.

Met de **twee campussen** zijn we aan de slag gegaan om die toekomstbestendig te maken. Bij de Food Tech Campus ligt daar nadrukkelijk ook een rol voor de gevestigde bedrijven; visie en uitvoeringsplan zijn bijna klaar. Voor de Automotive Campus hebben we kortgeleden de uitgangspunten vastgelegd voor de PPS-constructie (Publiek-Private Samenwerking), samen met de twee andere grondeigenaren. We hopen daarmee volgend jaar van start te gaan en zo een flinke impuls te geven aan de verdere ontwikkeling van dit pareltje.

De **horeca vinden we een onmisbare sector** in onze stad. Als werkgever, maar zeker ook met hun bijdrage aan de levendigheid van het centrum. Begin dit jaar hebben we onze rol en ambities vastgelegd in de horecavisie. Met 2030 als stip op de horizon: we hopen dat er dan een groter aanbod is aan gevarieerde en eigentijdse horeca die past bij de ontwikkeling van de stad. Waar mogelijk faciliteren en ondersteunen we dat.

Ronduit vervelend is de netcongestie, de ‘file’ op het elektriciteitsnetwerk. Op allerlei manieren proberen we mee te helpen bij het vinden van oplossingen. Zoals het verkorten van doorlooptijden van ruimtelijke procedures bij verzwaaring van het lokale elektriciteitsnet. En door stimulering van een efficiënter gebruik van het bestaande net. Zoals via energiehubbs waarbinnen bedrijven samenwerken om in hun energiebehoefte te voorzien.

Het aantrekken en behouden van talent is van groot belang om onze regio economisch vitaal te houden. Dat stimuleren we – samen met onze partners – vanuit het regionale **Werkcentrum Helmond-De Peel** dat in ontwikkeling is. Hier bieden we één integrale toegang aan inwoners, werkgevers en werkenden. Verschillende bestaande initiatieven gaan onder die vlag werken. De basis daarvoor is gelegd met het regionale arbeidsmarktplan, een mooi en belangrijk stuk dat in Peel-verband is opgesteld.

Arbeidsmigranten vragen onze bijzondere aandacht, waarbij we overigens liever spreken van **internationale medewerkers**. Onze regionale economie heeft deze medewerkers hard nodig. In het Ambitieakkoord benoemden we nadrukkelijk de

verantwoordelijkheid van werkgevers om deze groep goed te begeleiden. Van onze kant namen we het initiatief voor 'Workinnl': een laagdrempelig informatiepunt over wonen, werken en leven in Nederland. Ook bieden we ruimte aan een woonlocatie op Varenschut, waarvan de voorbereiding is gestart. Daarmee geven we invulling aan onze wens om de rollen van werkgever en huisbaas te scheiden.

*"We zoeken de grenzen op van de **Participatiewet**"*, kondigden we twee jaar geleden aan. Goed voorbeeld daarvan is de verhoging van de giftenlimiet van 1.200 naar 1.800 euro. Dat kan mensen in de bijstand nét iets meer lucht geven.

Op het terrein van **onderwijs** hebben we als gemeente een belangrijke taak: **zorgen voor goede huisvesting**. Het Dr. Knippenbergcollege kreeg kort voor de huidige bestuursperiode een mooie plek op Sport- en Beleefcampus De Braak. Nieuwe prioriteit is de nieuwbouw voor het Jan van Brabantcollege (bij de Cacaofabriek) en de nieuwbouw van scholen in Mierlo-Hout en VSO de Korenaer. In Rijpelberg wordt een multifunctionele accommodatie (MFA) ontwikkeld waarbij ook twee basisscholen zijn betrokken. Zo'n MFA versterkt de relatie tussen onderwijs en kinderopvang en ook dat is een voornemen uit ons Ambitieakkoord.

Verder zijn we volop bezig met de uitvoering van de **Helmondse Educatieve Agenda**, waarmee we obstakels in de ontwikkelkansen van kinderen en jongeren uit de weg willen ruimen. Zo hebben inmiddels alle basisscholen toegang gekregen tot een bibliotheek op school. Ook zorgen we met het stadsplan basisvaardigheden ervoor dat iedereen laagdrempelig kan meedoen aan de samenleving en pakken we laaggeletterdheid aan.

"Armoede is een hardnekkig (generatie)probleem" stelden we vast in ons Ambitieakkoord. Een probleem dat stress veroorzaakt en daardoor nog meer problemen geeft op andere terreinen (zoals gezondheid). We weigeren ons daarbij neer te leggen. Belangrijke pijler onder ons beleid is de **ophoging van de draagkrachtnorm** van 120 naar 130% van het sociaal minimum. Daardoor kunnen meer mensen met een laag inkomen financiële ondersteuning krijgen. Deze ophoging realiseren we stapsgewijs voor de verschillende regelingen. Ook hebben we een plan gemaakt voor een witgoedregeling, waardoor mensen met een laag inkomen energie slurpende apparaten zoals wasmachine en koelkast voor een energiezuinig exemplaar kunnen inwisselen. We betalen het uit de resterende middelen van het koopkrachtfonds.

Dit jaar hebben we ons **Beleidsplan Armoede en Schulden verder aangescherpt**. Met nog meer accent op preventie: hoe voorkómen we dat mensen in problematische schulden terecht komen? En eerder hulp gaan zoeken? Binnenkort staat dit op de agenda van de gemeenteraad.

2.3 Gezondheid en leefomgeving

Verkleinen van gezondheidsverschillen kreeg in ons ambitieakkoord een grote prioriteit. Want als ergens de tweedeling in onze stad zichtbaar wordt, dan is het wel in de (on)gezondheid van mensen. *“We vinden het onacceptabel dat er wijken zijn waar mensen jaren korter leven dan in andere wijken”*.

Gezondheid is bij uitstek een thema waaraan veel andere beleidsterreinen bijdragen. Sportvoorzieningen, groene buitenruimte, terugdringen van de uitstoot van schadelijke stoffen en het de-normaliseren van alcohol, roken en drugs; om maar een paar voorbeelden te noemen. We moeten ook reëel zijn: we kunnen dat als gemeente zeker niet alleen. We werken met allerlei organisaties samen, zoals aan thematafels binnen het Preventieakkoord, binnen het Integraal Zorgakkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), en binnen Peel Duurzaam Gezond.

Ook in onze wijkontwikkelingsplannen heeft gezondheid een prominente plek gekregen. En samen met de Stichting Bedrijventerreinen Helmond hebben we werkgevers in het midden- en kleinbedrijf persoonlijk bezocht om hen te stimuleren goed voor hun werknemers te zorgen. De bouw van een **nieuwe ambulancepost** aan de Deltaweg is kortgeleden gestart.

Ook voor duurzaamheid geldt dat dit thema op vele terreinen doorwerkt. Zo willen we **klimaatbestendig zijn in 2050**. Dat wil zeggen: In Helmond maken we onze omgeving klaar voor een veranderend klimaat met extremer weer, zodat onze gemeente ook in de toekomst een fijne en gezonde plek blijft om te wonen, werken en recreëren. Die jaren zijn nodig omdat we zoveel mogelijk ‘werk met werk’ maken: bij geplande werken doen we ook meteen aanpassingen die de openbare ruimte meer klimaatbestendig maken.

In 2035 willen we al klimaatneutraal zijn: dat gaat over de energievoorziening. De mogelijkheden voor collectieve duurzame energievoorzieningen zijn we volop aan het onderzoeken. We werken vanuit ‘Smart Synergie’ met de Stichting Bedrijventerreinen Helmond aan de circulaire economie: het delen van warmte en water. Hier gaan we de komende jaren mee verder. En dat geldt ook voor het verduurzamen en energiezuinig maken van ons eigen, gemeentelijk vastgoed. Inwoners met een kleinere portemonnee helpen we bij het verduurzamen. Denk aan de ‘kierenjagers’ en andere hulp bij het verduurzamen van hun woning. Door financieel bij te springen en hen te ontzorgen. Een maatregel als de eerdergenoemde witgoedregeling helpt natuurlijk ook.

Succesvol is de invoering van Diftar: het **gescheiden inzamelen van afval** en betalen naar rato van het aanbod. We hebben met z’n allen een flinke daling van het restafval voor elkaar gekregen: in 2020 was dat nog 237 kilo per inwoner en in 2023 125 kilo. Bijna een halvering! Ook worden de soorten afval veel beter gescheiden. Bijplaatsingen en dumpingen zijn weliswaar gestegen, maar we hebben verschillende acties lopen om dat weer omlaag te krijgen.

“

***Zelfs in een moeilijke
markt bouwt
Helmond volop door***
- Gaby van den Waardenburg

”

Wat betreft **woningbouw** hebben we in Helmond **goed de wind eronder**. Dat moet ook, wil het lukken om de beoogde groei met 15.000 woningen in 2040 waar te maken. 2023 was een goed jaar: er kwamen maar liefst 896 woningen bij. Daar zaten ook woningen bij die voor 2024 waren voorzien, waardoor het aantal nieuwe woningen in het lopende jaar wat lager zal liggen. Rondom de binnenstad wordt op dit moment nog volop gebouwd (Oranjekade, Suytkade). Voor de Waart en het Piet Blomplein hebben we voorbereidingen getroffen zodat ook hier snel de schop in de grond kan. Tegelijkertijd draait de planvorming voor de grotere uitbreidingslocaties op volle toeren. Houtsdonk, het Stationskwartier, het EHAD-terrein en het voormalige Brainport Smart District springen daarbij het meest in het oog. Wat betreft BSD hebben we wel de innovatieve- en duurzaamheidsambities omlaag moeten brengen omdat het anders te duur zou worden. Betaalbaar wonen krijgt in dit plan meer prioriteit.

Overigens zien we de marktomstandigheden verslechteren (stijgende bouwkosten en personeelsschaarste). Daarom werken we aan een **woonfonds** dat moet helpen om woningbouw vlot te trekken wanneer bouwprojecten financieel niet rond zijn te krijgen. Verder doen we natuurlijk ook een beroep op de rijksmiddelen die de komende jaren in deze regio worden gestoken en datzelfde beogen.

Ons beleid hebben we vastgelegd in de **nieuwe woonvisie**, met veel aandacht voor de betaalbaarheid. Die visie kwam tot stand in nauwe samenspraak met betrokken partijen én inwoners. Ook zijn we volop bezig met de ontwikkeling van een nieuw **grondbeleid**, dat we in het Ambitieakkoord al hadden aangekondigd. Daarmee nemen we vaker zélf een gebiedsontwikkeling ter hand en draaien we dus zelf aan de knoppen. Een belangrijke overweging is de noodzaak tot het toevoegen en behouden van betaalbare woningen, juist ook in wijken waar nu nog weinig betaalbare woningbouw is. Daarnaast is actief grondbeleid soms nodig voor het realiseren van maatschappelijke voorzieningen, recreatie- en natuurgebieden of bijvoorbeeld aantrekkelijke werklocaties. Kortgeleden hebben we over dit nieuwe grondbeleid een eerste informatieve bijeenkomst met de gemeenteraad gehad.

Hard is gewerkt aan de **introdactie van de omgevingswet**. Dankzij de inzet van veel medewerkers is de invoering soepel gegaan en zijn processen binnen de organisatie verbeterd. Denk bijvoorbeeld aan de omgevingstafel, waarin we ruimtelijke initiatieven integraal, vanuit alle disciplines én sneller kunnen beoordelen. Met als doel: eerder duidelijkheid voor initiatiefnemers en een organisatie die efficiënter en slagvaardiger werkt. De bijbehorende omgevingsvisie is al door de raad vastgesteld en geeft richting aan hoe we omgaan met onze schaarse ruimte.

“

***We maken het voor Helmonders
makkelijker om met de fiets naar het
werk te gaan. Bijvoorbeeld via het
nieuwe snelfietspad naar Eindhoven***

- Arno Bonte

”

Hoe houden we Helmond toegankelijk en leefbaar? In het Ambitieakkoord stelden we onszelf die vraag en kondigden we een **mobilitieitsvisie** aan. Die is klaar. Ambitie is het verbeteren van bereikbaarheid en leefkwaliteit in de stad, en bijdragen aan duurzaamheid. Fietsers en voetgangers komen centraal te staan, aangevuld met een extra inzet op openbaar vervoer en deelmobiliteit. Het nieuwe snelfietspad tussen Helmond en Eindhoven is wat dat betreft een mooi voorbeeld. De auto - die nu nog meer dan de helft van de openbare ruimte inneemt - krijgt in de toekomst een minder dominante rol. Een van de uitwerkingen is een nieuwe zuidelijke ontsluiting voor het autoverkeer, waarvoor de eerste scenario's op tafel liggen. We rekenen daarbij op financiële steun van het rijk.

“De veiligheidsproblematiek die wij in Helmond kennen is hardnekkig en heeft een grootstedelijk karakter”, schreven we in ons akkoord. Die constatering was mede aanleiding voor het **Masterplan Integrale Veiligheid 2023-2026**. Met daarin drie accenten: ondermijning, risicjongeren en gedigitaliseerde criminaliteit.

Samen met onze partners zijn we daarnaast onverminderd doorgegaan met de **aanpak van georganiseerde drugscriminaliteit**. De monitoring is versterkt via het Lokaal Informatiepunt Ondermijning en we sloten een alliantie met de kwetsbare branches notariaat en makelaardij. De wet Bibob is vaker en gericht ingezet. De professionalisering en uitbreiding van de boa's ligt op stoom, met extra aandacht voor jeugd en zichtbaarheid in de wijken. Het netwerk van buurtpreventie is vorig jaar een stukje sterker geworden; na de moeilijke coronajaren is de weg naar boven weer gevonden. En ten slotte zijn we volop aan het experimenteren met een stadsmarinier, mede in relatie tot versterking van het wijkgericht werken.

3. Randvoorwaarden

In het Ambitieakkoord definieerden we twee randvoorwaarden om tot een goede uitvoering van het akkoord te kunnen komen: de financiën en de organisatie.

Robuust financieel beleid

Wat betreft de financiën schreven we: *“Helmond staat er financieel goed voor en dat willen we graag zo houden. Tegelijkertijd zijn de onzekerheden groter dan in de afgelopen bestuursperiodes en liggen die onzekerheden buiten onze invloedsfeer.”* Twee jaar later is het **financieel perspectief flink veranderd** en dat ligt – zoals we voorspelden – aan ontwikkelingen die we niet zelf in de hand hebben. Taken en middelen van gemeenten worden vanaf 2026 ernstig uit balans gebracht door het Rijk. We hebben bovendien veel last van kostenstijgingen; met name in het sociaal domein maar bijvoorbeeld ook door gestegen rentelasten en inflatie. Er is flink wat geld nodig om de indexering van lonen, prijzen, subsidies en gemeenschappelijke regelingen mogelijk te maken.

We gaan daarom aan de slag met ombuigingsvoorstellen. Gelukkig hebben we de eerste twee jaar van deze bestuursperiode gewerkt aan een **gedegen en meer robuust financieel beleid**. Lees: we zijn bezig om beter in control te komen en varen scherper aan de wind. Zo werken we met een zogeheten financiële afwegingsladder, gebaseerd op een aantal spelregels uit het Ambitieakkoord (bijvoorbeeld: structurele uitgaven worden niet incidenteel gedekt, bij nieuw beleid wordt eerst gekeken wat we dan níet meer doen om deze uitgaven te dekken).

Verder hebben we een start gemaakt met een financiële vertaling van de schaa sprong in de begroting. Ofwel: we zijn gaan **sparen voor toekomstige uitgaven** die samenhangen met de groei van onze stad. Dat doen we door ruimte in onze exploitatiebegroting te creëren om de toenemende kapitaallasten te kunnen dragen. Ter toelichting: een investering van € 10 miljoen in bijvoorbeeld een school, betekent dat er ongeveer € 500.000 beschikbaar moet zijn in de exploitatiebegroting. Geld dat niet aan andere zaken kan worden besteed. Ook hebben we een reserve ingesteld voor grote projecten die we vullen met incidentele middelen die overblijven na vaststelling van de jaarrekening.

Organisatieontwikkeling is gestart

Wat betreft de organisatie stelden we in het Ambitieakkoord vast dat het **“piept en kraakt”**. We zijn een inhaalslag gestart om onze slanke organisatie te verstevigen, onder andere door het toevoegen van functies op cruciale plekken. Maar we vonden het tegelijkertijd nodig een traject van organisatieontwikkeling in te zetten. Ook vanwege de ambitie om integraal te werken en de inwoners meer centraal te zetten.

Eind 2023 verscheen het **organisatierapport ‘Samen maken we de sprong’**. De structuur wordt dit jaar op onderdelen aangepast, onder andere om ervoor te zorgen dat managers aan niet meer dan 20 tot 30 medewerkers leidinggeven en dat de wendbaarheid wordt vergroot. Maar zeker zo belangrijk is de ‘zachte kant’ van de ontwikkeling: het versterken van de onderlinge samenwerking, van de externe gerichtheid en van het integraal werken.

Met andere woorden: een structuurverandering is maar een deel van de oplossing. Dit vraagt de komende tijd nog een flinke inspanning. Zéker omdat de groei van onze stad ook meer en andere dingen vraagt van onze organisatie. We moeten daarop anticiperen en doen dat onder andere door **strategische personeelsplanning**. Dat wil zeggen: nu al nadenken over wat we de komende jaren nodig hebben aan mensen en capaciteiten.

Hoe dan ook willen we een **aantrekkelijke werkgever** zijn; op deze krappe arbeidsmarkt is dat van groot belang om de juiste mensen binnen te krijgen én te houden. Wat dat betreft merken we nu al dat het pas geopende **Huis voor de Stad een enorme impuls** geeft. Het contact met inwoners verloopt een stuk prettiger en de inspirerende werkkruimte vergemakkelijkt de onderlinge samenwerking. En van dat laatste plukken uiteindelijk diezelfde inwoners ook weer de vruchten.

Slotwoord

We zijn halverwege. De komende periode zitten we in financieel opzicht een stuk minder ruim in het jasje, dus we moeten scherpe keuzes maken.

We hebben nog twee jaar de tijd om onze ambities te realiseren. Maar ook over twee jaar zijn de uitdagingen nog steeds aanwezig. Daarom hopen we in deze bestuursperiode zoveel mogelijk draagvlak te krijgen voor plannen en maatregelen die onze stad de komende decennia inkleuren. Draagvlak in de politiek en in de samenleving. Want ook dát zien we als een belangrijk opdracht voor een **betrouwbare overheid**: het maken van beleid waarop inwoners, ondernemers en organisaties langjarig kunnen bouwen en vertrouwen!

Fotografie

cover	Gerard van Hal
pagina 4	Bas Gijselhart
pagina 6	Vincent Knoops
pagina 8	Dave van Hout
pagina 10	Kia Vereijken
pagina 12	Tahné Kleijn
pagina 14	Vincent Knoops
pagina 16	Press Visuals
pagina 18	Gerard van Hal
pagina 20	Vincent Knoops
pagina 22	Press Visuals
Pagina 24	Sterre Otten
Pagina 26	Charlotte van den Broeke

